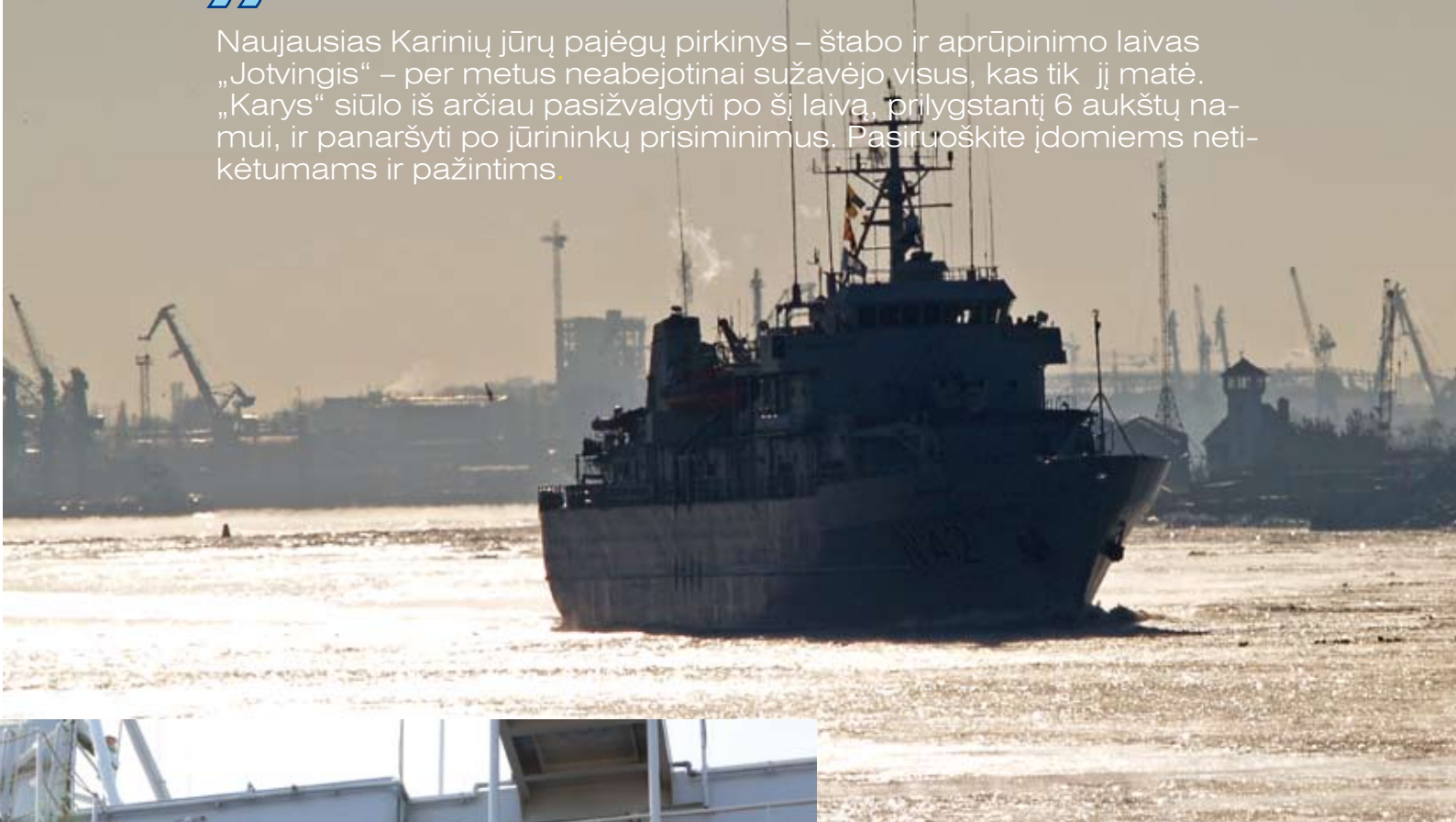

ŠIRDŽIŲ ĖDIKAS „JOTVINGIS“

Naujausias Karinių jūrų pajėgų pirkinys – štabo ir aprūpinimo laivas „Jotvingis“ – per metus neabejotinai sužavėjo visus, kas tik jį matė. „Karys“ siūlo iš arčiau pasižvalgyti po šį laivą, prilygstantį 6 aukštų namui, ir panaršyti po jūrininkų prisiminimus. Pasiruoškite įdomiems netikėtumams ir pažintims.

Pirma kelionė – po Norvegiją

Norvegija, Ramsundo uostas, už Šiaurės poliarinio rato. 2006-ųjų kovas. Apsnigtas ir apledėjęs Norvegijos laivas „Vidar“, statytas 1977 m., laukia savo naujųjų šeimininkų ir kelionės į Lietuvą, kurioje bus perkrikštytas „Jotvingiu“ ir atliks štabo ir aprūpinimo laivo funkcijas.

Tąkart į Norvegiją buvo pasiųsta KJP rinktinė – profesionalūs ir patyrę specialistai (inžinieriai, šturmanai, navigatoriai, mechanikai, bocmanai, ginklininkai ir kt.). Vis jie pabiro po laivą ir per maždaug keturias savaites turėjo perprasti, kaip jį valdyti.

„Viską perprasti per tokį trumpą laiką buvo

gana sunku, reikėjo įdėti labai daug pastangų. Juolab kad iš buvusios norvegų įgulos buvo tik keli specialistai. Žinoma, jie kiek galėdami padėjo susipažinti, kaip veikia laivo sistemos“, – pradžių pradžią prisiminė „Jo-

Sveiko „darboholizmo“ dvasia visus buvo kaip reikiant apsėdusi, ir lietuviai sugebėjo per trumpą laiką pasiruošti savo pirmajai kelionei naujuoju laivu. „Iš Norvegijos išplaukėme pirmadienį. Nors Šiaurės jūra tokiu metu laiku dažniausiai būna nerami, mums pasisekė – orai buvo geri, plaukėme pavėjui geru greičiu. Nors laivas palyginti didelis, bet labai manevringas, todėl gali apsisukti vietoje ir judėti visomis kryptimis. Vienintelis minusas, kad laivo aukštas bortas, nuo vandens iki pirmo denio apie 11 metrų, todėl stiprus vėjas gali daryti nemažą poveikį“, – pasakojo kpt. lt. A. Širvys.

Į Klaipėdos uostą laivas įplaukė penktadienį vakare, 2006 m. balandžio 8 dieną. Po iškilmingų sutiktuvių prasidėjo tikroji tarnyba „Jotvingyje“. Laivą priėmusi KJP „rinktinė“ išsi-

tingio“ vadas kpt. lt. Andrius Širvys. Norvegijoje vyrai dirbo iš peties. Kaip pasakojo vyr. lt. Vytautas Šakalis, „Jotvingio“ vado pavaduotojas, visi – karininkai ir liktiniai – sutartinai šveitė laivą, tvarkėsi ir daužė ledus nuo denio (o kitą dieną vėl rasdavo 20 cm sniego, tokiai jau ta šiaurė).

skirstė į savus laivus, o į jį persikraustė pirmoji įgula, kurios pagrindą sudarė kariai iš buvusio KJP štabo ir aprūpinimo laivo „Vėtra“. Įgulos nariams, tarp kurių buvo ir šauktiniai kariai, teko vėl iš naujo susipažinti su laivu, įgyti teorinių ir praktinių žinių. Anot laivo vado,

Laive tarnauja ir profesionalai, ir šauktiniai

Pirma kelionė – po Norvegiją

Norvegija, Ramsundo uostas, už Šiaurės poliarinio rato. 2006-ųjų kovas. Apsnigtas ir apledėjęs Norvegijos laivas „Vidar“, statytas 1977 m., laukia savo naujųjų šeiminių ir kelionės į Lietuvą, kurioje bus perkrikštytas „Jotvingiu“ ir atliks štabo ir aprūpinimo laivo funkcijas.

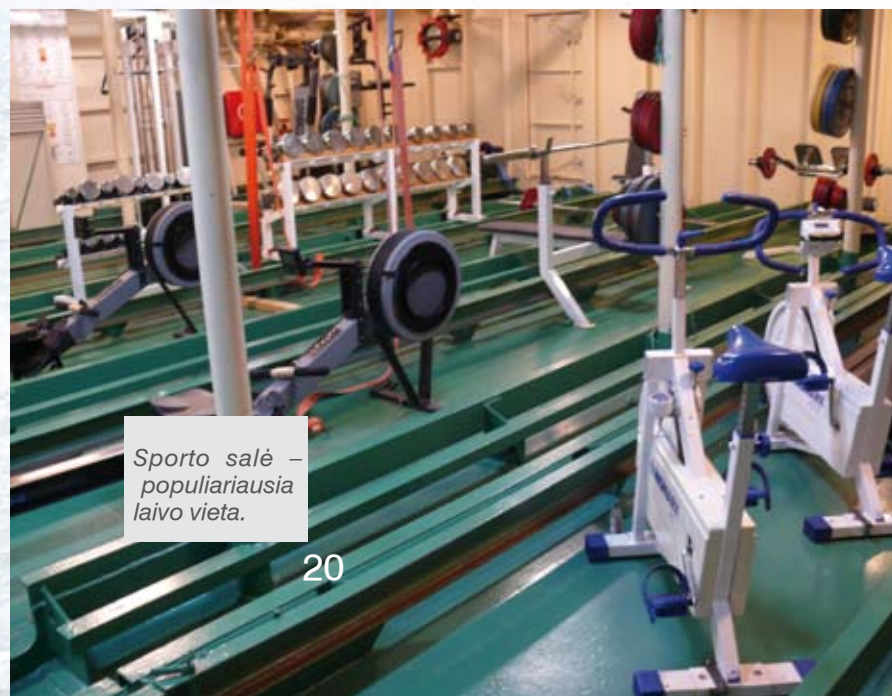
Tąkart į Norvegiją buvo pasiūsta KJP rinktinė – profesionalūs ir patyrę specialistai (inžinieriai, šturmanai, navigatoriai, mechanikai, bocmanai, ginklininkai ir kt.). Vis jie pabiro po laivą ir per maždaug keturias savaites turėjo perprasti, kaip jį valdyti.

„Viską perprasti per tokį trumpą laiką buvo gana sunku, reikėjo įdėti labai daug pastangų. Juolab kad iš buvusios norvegų įgulos buvo tik keli specialistai. Žinoma, jie kiek galėdami padėjo susipažinti, kaip veikia laivo sistemos“, – pradžių pradžia prisiminė „Jotvingio“ vadas kpt. lt. Andrius Širvys. Norvegijoje vyrai dirbo iš penies. Kaip pasakojo vyr. lt. Vytautas Šakalis, „Jotvingio“ vado pavaduotojas, visi – karininkai ir liktiniai – sutartinai šveitė laivą, tvarkėsi ir daužė ledus nuo denio (o kitą dieną vėl rasdavo 20 cm sniego, tokai jau ta šiaurė).

Sveiko darboholizmo dvasia visus buvo kaip reikiant apsėdusi, ir lietuviai sugebėjo per trumpą laiką pasiruošti savo pirmajai kelionei naujuoju laivu. „Iš Norvegijos išplaukėme pirmadienį. Nors Šiaurės jūra tokiu metu laiku dažniausiai būna nerami, mums pasisekė – orai buvo geri, plaukėme pavėjui geru greičiu. Nors laivas palyginti didelis, bet labai manevringas, todėl gali apsisukti vietoje ir judėti visomis kryptimis. Vienintelis minusas, kad laivo aukštas bortas, nuo vandens iki pirmo denio apie 11 metrų, todėl stiprus vėjas gali daryti nemažą poveikį“, – pasakojo kpt. lt. A. Širvys.

Į Klaipėdos uostą laivas įplaukė penktadienį vakare, 2006 m. balandžio 8 dieną. Po iškilmingų sutiktuvių prasidėjo tikroji tarnyba „Jotvingyje“. Laivą priėmusi KJP „rinktinė“ išsiskirstė į savus laivus, o į jį persikraustė pirmoji įgula, kurios pagrindą sudarė kariai iš buvusio KJP štabo ir aprūpinimo laivo „Vėtra“. Įgulos nariams, tarp kurių buvo ir šauktiniai kariai, teko vėl iš naujo susipažinti su laivu, įgyti teorinių ir praktinių žinių. Anot laivo vado, po sugrįžimo prireikė daugiau kaip pusmečio, kol komanda perprato laivą.

Šiuo metu „Jotvingio“ įgulą sudaro kariai profesionalai ir šauktiniai, iš viso – 37 žmonės. „Manau, kad tokia įgula per maža. Jei teks ilgesnį laiką, pavyzdžiui, kelis mėnesius

Sporto salė – populiariausia laivo vieta.

ar pusę metų būti jūroje, turėtų būti apie 50 žmonių, kad galėtų būti trijų pamainų budėjimas, kad žmonės galėtų pailsėti. Kaip rodo norvegų ir kitų šalių praktika, dviejų pamainų budėjimas nėra pakankamas, dėl nuovargio didėja klaidų tikimybė ir kyla rizika laivui. Ateityje planuojama, kad laivo įgulą sudarys tik profesionalai“, – pasakojo „Jotvingio“ vadas kpt. ltn. Andrius Širvys.

Antra kelionė – po laivą

Kelionė į laivą prasideda nuo pirmojo denio, tiesa, kadangi jų iš viso yra 6, be patikimo gido susiprasti, kur kas yra, pirmą kartą įkėlus koją sunku. Šį kartą laivą aprodė vyr. ltn. V. Šakalis.

Pirmaisiai „Jotvingnis“ nustebina savo dydžiu ir erdvėmis – aukšti ir platūs koridoriai, didelės patalpos. Nuo krantinės patenkama tiesiai į pagrindinį pirmąjį denį, kuriame yra liktinių ir šauktinių gyvenamosios patalpos, dušai, tualetai, liktinių ir šauktinių salonai-valgyklos, kambuzas, denio įranga.

Aukščiau yra „01“ denis, kuriame yra karininkų kajutkompanja, laivo vado ir vado pavaduotojo, taip pat labai svarbių asmenų (VIP) kajutė, karininkų salonas, kur valgome. Šiame denyje stovi ir 40 mm pabūklai BO-FORS L/70. „02“ denyje yra vairinė, operacijų planavimo patalpa su reikiama navigacine ir ryšio įranga.

Prieš leidžiantis į apatinius, esančius žemiau pagrindinio, 2, 3 ir 4 denius, reikia trumpam prisiminti laivo istoriją. Nors dabar „Jotvingis“ yra štabo ir aprūpinimo laivas, Norvegijoje jis atliko laivo minuotojo funkcijas ir buvo ginkluotas torpedomis, giluminėmis bombomis ir sonarais. Iki 1991 m. laive nuolat buvo iki 300 minų. Nors 2000 m. buvo atlikta paskutinė modernizacija, jis dabar yra kaip štabo ir aprūpinimo laivas, bet buvusios profesijos pėdsakai gerai matomi.

„Apatiniai deniai buvo skirti minoms, čia buvo įrengti specialūs minų bėgiai, antrame denyje yra minų liukai, pro kuriuos buvo išstumiamos minos. Kadangi minų dabar nėra, ketvirtajame denyje laikomi švino pripildyti konteineriai, kad būtų pakankamas laivo svoris“, – pasakojo vyr. ltn. V. Šakalis.

Apatiniai deniai pritaikyti aprūpinimo ir štabo laivo reikmėms. Čia įrengtos štabo patalpos ir lankomiausia jūrininkų patalpa – sporto salė, taip pat yra mažos dirbtuvės, kuriose galima rasti suvirinimo, tekinimo, šlifavimo, gręžimo stakles. Žinoma, apatiniai deniai yra laivo mechanikų valdos, į kurias retkarčiais

užsuka ir naminukai. „Jotvingio“ vyr. mechanikas kpt. ltn. Vytautas Mulskis čia tarnauja nuo pat pirmos dienos. „Šis laivas patrauklus tuo, kad jame aukštas automatizacijos lygis (A1), prie dirbančių mechanizmų nebūtinai turi būti žmogus. Bet lazda turi du galus, nors ir lengviau, bet, jei nežinai, kaip dirba mechanizmai, gali būti sunku atrasti, kur paslėptas naminukas (taip juokais vadinu gedimus). Jo ieškant gali tekti perversti krūvas dokumentų, be to, naminukai mėgsta pereiti iš vienos vietos į kitą, tačiau mūsų komanda jau žino, kur jų ieškoti ir kokį sausainį padėti ji suradus, kad daugiau nebepyktų“, – šiltai apie tarnybą laive pasakojo „Jotvingio“ vyr. mechanikas.

Laive yra daug įrangos. Pagrindiniai varikliai – du dvitakčiai varikliai Wichman 7-AX, turintys 2100 AG esant 375 aps./min. Taip pat yra 4 pagalbiniai dyzeliniai Mercedes Benz varikliai (tipas OM 404, kiekvieno galia 317 AG esant 1800 aps./min.). Laive yra 4 elektros generatoriai NEBB (tipas W 315 M 4 A), jie tiekia 800 kW. Laivas gali gauti elektros maitinimą iš kranto arba tiekti/gauti elektros energiją iš kitų laivų. Pasak laivo vado pavaduotojo, kompiuteriai, pajutę, kad laivui per mažai elektros energijos arba jai nutrūkus vos 4 sekundėms, automatiškai paleidžia dyzelinius

Vyr. ltn. Vytautas Sakalis, „Jotvingio“ kapitono pavaduotojas

„Jotvingio“ kapitonas kpt. ltn. Andrius Širvys

generatorius.

Geriamasis vanduo saugomas 95 kubinių metrų talpos rezervuaruose. Laivas gali apsirūpinti iki 85 tonų vandens ir 300 tūkst. litrų kuro. Beje, yra vandens valymo įranga, iš jūros vandens pagaminanti gėlą.

„Jotvingyje“ galima rasti ir šiek tiek lietuviams neįprastą, bet maloniai stebinantį palikimą – nedidukę sauną ir netgi soiariumą! Kadangi laivas prilygsta šešių aukštų namui, čia veikia ir liftai, naudojami maisto atsargoms pakrauti ir patiekalams gabenti į karininkų denį.

„Jotvingio“ vyr. mechanikas kpt. ltn. Vytautas Mulskis

Beje, nors „Jotvingyje“ gali vaikščioti taip pat laisvai išsitiesęs kaip namuose, tačiau sutikti šauktiniai naujokai tvirtino, kad vis tiek gumbų, atsiradusių netyčia į ką nors trenkus galvą, išvengti nepavyksta...

Trečia kelionė – įvykių pėdsakais

Per beveik pusantrų metų KJP naujokas neužsistovėjo Klaipėdos uoste. „Pirmieji metai buvo intensyvūs, ypač pirmasis pusmetis. „Jotvingnis“ dalyvavo BAL-

TRON pratybose Baltijos jūroje kaip štabo laivas, vėliau pratybose „Open spirit“, „Amber sea“ ir kituose mokymuose“, – pasakojo laivo vadas kpt. ltn. A. Širvys.

Vieni įspūdingiausių buvo įgulos mokymai. „Visi iki vieno turėjo iššokti iš laivo, nuplaukti iki gelbėjimosi plausto, įlipti į jį, išlipti, atplaukti iki virvinio tinklo ir užlipti per jį atgal į laivą. Visi vilkėjo specialius kostiumus ir gelbėjimosi liemenes, todėl buvo nelengva plaukti per

bangas pavasarinėje jūroje, – pasakojo vyr. ltn. V. Šakalis.

Beje, visi vaikščiojant po laivą sutikti pašneko vai tvirtino, kad čia jiems tarnyba patinka. „Nors praėjo daugiau kaip metai, šis laivas mums vis dar įspūdingas ir pats geriausias. Jis labai erdvus, jame patogų gyventi, kai esi išplaukęs ilgesniam laikui, gali pasportuoti, nereikia labai taupyti vandens“, – pasakojo laivo vado pavaduotojas.

Pusę metų laive tarnaujantis jūreivis Aurimas Viskontas iš Palangos sako, kad laive jaučiasi gerai, o jam patikėtas vairininko pareigas sėkmingai išbandė banguotoje jūroje. Jūrininkas Borisas Rimša, „Jotvingyje“ tarnaujantis vos pirmą dieną, džiaugėsi: „Iš karto matyti, kad gyvenimo sąlygos čia geros, daug vietos, įspūdinga“. Širdžių ėdiko auka tapo ir laive atlikusi praktika Lietuvos jūreivystės kolegijos studentė kursantė Kristina Danilaitė: „Pasirinkau „Jotvingį“, nes čia vieną vasarą vedžiau ekskursijas. Laivas man paliko gerą įspūdį. Patiko erdvė, sporto salė, labai malonus kolektyvas. Esu būsimoji laivavedė, jau plaukiu į jūrą ir dirbau kartu su įgula, tiesa, pati laivo dar nevedžiau, bet tikiuosi, kad ateityje teks, nes po mokslų norėčiau čia sugrįžti tarnauti“.

Štai kokie stiprūs KJP „Jotvingio“ kerai.

TECHNINIAI DUOMENYS IR GINKLUOTĖ

Didžiausias ilgis – 68,80 m

Laivo ilgis ties vaterlinija – 60,00 m

Didžiausias plotis – 12,00 m

Laivo aukštis nuo vaterlinijos – 21,60 m

Maksimali laivo grimzlė – 4,60 m

Pilno laivo vandentalpa – 1750 t

Tuščio laivo vandentalpa – 1150 t

Varikliai – 2 vnt. Wichman 7-AX, turintys 2100 AG esant 375 aps./min.

Kuro sąnaudos – 800 litrų per valandą pilna eiga

Du 40 mm pabūklai BOFORS L/70, 7,62 mm kulkosvaidžiai MG3.

Laivo įgula ginkluota pistoletais PM (9x18 mm), automatiniiais šautuvais AKMS (7,62 mm).